

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Φιλοσοφική Σχολή Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

• ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ •

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σας προσκαλεί στη διάλεξη του **Δρ. Stefano Versace**, επίτιμου ερευνητή του Leopardi Centre στο Πανεπιστήμιο του Birmingham, καθηγητή και συγγραφέα, με θέμα:

Μπορεί η ποίηση να σώσει την ιδέα μιας ανάμνησης;

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί στις 15 Μαΐου 2023 (12:00) στην αίθουσα 820, Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΛΕΞΗ

Η παρούσα διάλεξη επικεντρώνεται στη σύγκριση δύο μικρών ποιημάτων, του «Madrigale» του Leopardi και του «Θυμήσου, Σώμα» του Καβάφη, στα οποία επιχειρείται μια φιλοσοφική και γλωσσολογική ανάλυση των δομών. Θέμα και των δύο ποιημάτων είναι μια ανάμνηση, η οποία παρουσιάζεται με δύο πολύ διαφορετικές προσεγγίσεις: το «Madrigale» περιγράφει την ανικανότητα του ποιητή να ανταλλάξει με τον Άλλον ένα σουβενίρ ίδιο με την ανάμνηση της συνάντησής τους. Με άλλα λόγια ο ποιητής αρνείται να γίνει η μνήμη του αντικειμένου της ανταλλαγής, μη θέλοντας να θυσιάσει την έντασή της. Στο «Θυμήσου, Σώμα», από την άλλη, ο ποιητής διατάζει το σώμα του να μην ξεχνάει επιθυμίες που δεν

πραγματοποιήθηκαν, καθότι όλες οι επιθυμίες του παρελθόντος, είτε ικανοποιήθηκαν είτε όχι, είναι παρόμοιες στο ποιητικό παρόν.

Ποιο είναι το κοινό στοιχείο μεταξύ των δύο στάσεων; Και έπειτα, τι σημαίνει ιδέα μιας ανάμνησης;

Σε αυτή τη διάλεξη, ακολουθώντας τις παραπάνω ερωτήσεις, θα προσπαθήσω να δείξω, μέσω μιας γλωσσολογικής ανάλυσης των δομών (π.χ. του μέτρου), τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στα δύο ποιήματα. Δεύτερον, θα προσπαθήσω να ερμηνεύσω μέσω της φιλοσοφίας του Leibniz και του Αντόρνο, συγκεκριμένα μέσω του *Quid sit idea* και του αποφθέγματος 107 των *Minima Moralia* αντιστοίχως, το πώς, πέρα από τις διαφορές, οι δυο ποιητές εξελίσσουν το θέμα ακολουθώντας μια κρυφή κοινή κλωστή: την άρνηση του χρόνου, η οποία αποτελεί ταυτόχρονα και την πηγή της διατήρησής του.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΜΙΛΗΤΗ

Ο Stefano Versace, επίτιμος ερευνητής του Leopardi Centre στο Πανεπιστήμιο του Birmingham, είναι καθηγητής και συγγραφέας. Κατά τη διάρκεια των διδακτορικών του σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μιλάνο και με της έρευνας και διδασκαλίας που πραγματοποίησε μεταξύ άλλων στο Max Planck Institute for Empirical Aesthetics, στο Πανεπιστήμιο της Φρανκφούρτης, στο MIT και στο Πανεπιστήμιο του Strathclyde, Γλασκώβη, απέκτησε σημαντική διεθνή εμπειρία στο πεδίο της φιλοσοφικής και γλωσσολογικής ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων (Literary Linguistics), ακολουθώντας ως επί το πλείστον μία συγκριτική προσέγγιση. Έχει εκδώσει δύο βιβλία και στην παρούσα φάση ετοιμάζει το τρίτο, το οποίο θα έχει ως αντικείμενο την εφαρμογή της φιλοσοφίας του Leibniz στη θεωρία της λογοτεχνίας.

Πηγή εικόνων της αφίσας: “100 Mamma edition by Tony Luciani”
<http://www.ynotphoto.com/100-mamma-edition.html>